

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเดิมสังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 177 โรงเรียน จำนวน 7,209 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 364 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) และเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 48 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 51 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 24 โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ขั้นที่ 2 สุ่มครูในแต่ละโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 364 คนดังรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 โรงเรียนและครูกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและจังหวัดที่ตั้งโรงเรียน

จังหวัด	ประชากรโรงเรียน				กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน				กลุ่มตัวอย่างครู			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
ชลบุรี	6	15	11	32	4	10	8	22	12	30	24	66
ระยอง	4	10	5	19	3	7	4	14	9	21	12	42
จันทบุรี	8	12	3	23	6	8	2	16	18	24	6	48
ตราด	8	5	2	15	6	3	1	10	18	9	3	30
ฉะเชิงเทรา	16	11	4	31	11	8	3	22	33	19	9	61
ปราจีนบุรี	16	7	2	25	11	5	1	17	33	15	3	51
นครนายก	5	3	3	11	4	2	2	8	12	6	6	24
สระแก้ว	5	12	4	21	3	8	3	14	9	24	9	42
รวม	68	75	34	177	48	51	24	123	144	148	72	364

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำแนกได้ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ ครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมคำเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การ เป็นแบบสอบถามสำเร็จ ของ ฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 1997) ซึ่งเกี่ยวกับสุขภาพองค์การ 6 มิติ คือ 1) เกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) อำนาจอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน 4) การสนับสนุนทรัพยากร 5) การอยู่ร่วมกันของครู และ 6) การมุ่งเน้นวิชาการ โดยแบบสอบถามเดิมนั้นเป็นภาษาอังกฤษ แปลและเรียบเรียงโดย ดร.ประชุม รอดประเสริฐ ที่มีจำนวนประเด็นคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครู เป็นแบบสอบถามสำเร็จของ โลดาห์ล และเคจเนอร์ (Lodahl & Kejner, 1965, p. 29) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ แปลและเรียบเรียงโดย ดร.ประชุม รอดประเสริฐ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การหาคุณภาพเครื่องมือ

เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 1987) และแบบสอบถามสำเร็จเกี่ยวกับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูของ โลดดาห์และเคจเนอร์ (Lodahl & Kejner, 1965, p. 29) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย รศ.ดร.ประจักษ์ รอดประเสริฐ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการหาคุณภาพ โดยนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 14 แห่งของจังหวัดระยอง แล้วดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามทั้งที่เกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก และความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับกับค่าเฉลี่ยรวม (Item-total Correlation) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแต่ละฉบับดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อระหว่าง .24 ถึง .72 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 128)

1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อระหว่าง .24 ถึง .58 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 130)

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามรายด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) อยู่ระหว่าง .7929 ถึง .8792 และได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.9209 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 129)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .8154 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 130)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 364 ฉบับ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัด ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว เพื่อให้ครูที่เป็น กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ติดแสตมป์ จำหน่ายของถึงผู้วิจัย เพื่อให้ส่งคืนตาม กำหนด

1.3 ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ผู้วิจัยจะทำการติดต่อ ทางโทรศัพท์กับทางโรงเรียนที่ครูยังไม่ได้นำแบบสอบถามกลับมา เพื่อขอรับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 347 ฉบับ ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 30 วัน จังหวัดที่ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวนที่ส่งแบบสอบถามไป คือ จังหวัด ระยอง ปราจีนบุรี และนครนายก คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนจังหวัดที่ได้รับคืนไม่ครบ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทราและสระแก้ว โดยสรุปผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 95.33 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและ จังหวัดที่ตั้ง โรงเรียน

จังหวัด	แบบสอบถามที่ส่ง				แบบสอบถามที่ได้รับคืน				ร้อยละ
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	
ชลบุรี	12	30	24	66	12	23	23	58	87.88
ระยอง	9	21	12	42	9	21	12	42	100
จันทบุรี	18	24	6	48	18	23	6	47	97.92
ตราด	18	9	3	30	18	8	2	28	93.33
ฉะเชิงเทรา	33	19	9	61	32	19	8	59	96.72
ปราจีนบุรี	33	15	3	51	33	15	3	51	100
นครนายก	12	6	6	24	12	6	6	24	100
สระแก้ว	9	24	9	42	9	20	9	38	90.48
รวม	144	148	72	364	143	135	69	347	95.33

2. การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 11.0 (Statistical Package for Social Science Version 11.0 for Window)

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์และการเปรียบเทียบสภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe's Method) การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาโดยยึดเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง โรงเรียนมีสภาพองค์การอยู่ในระดับสมบูรณ์มาก
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง โรงเรียนมีสภาพองค์การอยู่ในระดับสมบูรณ์
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง โรงเรียนมีสภาพองค์การอยู่ในระดับค่อนข้างสมบูรณ์
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง โรงเรียนมีสภาพองค์การอยู่ในระดับอ่อนแอ
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง โรงเรียนมีสภาพองค์การอยู่ในระดับอ่อนแอมาก
2. การวิเคราะห์และการเปรียบเทียบความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe's Method) การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาโดยยึดเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ครูมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ครูมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ครูมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ครูมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ครูมีความทุ่มเทในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การแต่ละด้านและ โดยรวมกับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การสร้างสมการพยากรณ์ความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง จากตัวแปรสุขภาพองค์การรายด้าน ตามการรับรู้ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง โดยใช้ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)